

ŽIVOTNA PROIZVODNJA MLEKA I MLEČNE MASTI KOD KRAVA SIMENTALSKE RASE

*Petrović D. Milun¹, Bogdanović Vladan², Bogosavljević-Bošković Snežana¹,
Rakonjac Simeon¹, Đoković Radojica¹, Dosković Vladimir¹*

Izvod: Ispitivanje fenotipske ispoljenosti i varijabilnosti osobina životne proizvodnje (životna proizvodnja mleka, mlečne masti i 4%MKM, sadržaj mlečne masti kao i proizvodnja mleka po muznom produktivnom i životnom danu) izvršeno je na uzorku od 2548 krava simentalske rase.

Na analiziranom uzorku simentalskih krava ostvarena životna proizvodnja mleka, mlečne masti i 4%MKM iznosila je 14604, 554.8 i 14157 kg, sadržaj mlečne masti životne proizvodnje mleka 3.81%, dok je proizvodnja mleka po muznom, produktivnom i životnom danu iznosila 12.79, 9.31 i 5.46 kg. Izražena varijabilnost ovih osobina, sa izvesnim procentom visoko proizvodnih grla, omogućava dalji uspešan rad u njihovoj selekciji.

Ključne reči: životna proizvodnja, simentalska rasa, mleko, mlečna mast.

Uvod

Dužina života i trajanje perioda iskorišćavanja krava u proizvodnji mleka i teladi, kao i nivo ove proizvodnje u velikoj meri utiču na ukupne rezultate u govedarstvu. Iako prirodna granica života krava, držanih u optimalnim uslovima prelazi dvadeset i više godina, izvesni limitirajući bioekonomski faktori uslovljavaju skraćivanje života i perioda njihove eksploatacije, što znatno poskupljuje ovu proizvodnju i često je čini nerentabilnom. U mnogim zapažanjima osnovni uzroci izlučivanja krava je niska proizvodnja (30-35%), narušena fiziološka funkcija organizma (30-40%), bolesti vimena (10-15%). Zbog niske proizvodnje najviše se izlučuju krave posle I ili II laktacije, dok zbog neplodnosti obično se izlučuju starije krave.

Dužina produktivnog života ima veoma jak uticaj prema istraživanju Fuerst-a i Sölkner-a (1997) na životnu proizvodnju i profitabilnost u proizvodnji mleka. Međutim, autori navode da mnoga istraživanja ukazuju da istinska dužina produktivnog života nije upotrebljiva kao indikator biološke sposobnosti krava. Zbog toga je funkcionalna dugovečnost (podešenost prinosa) pažljivo razmatrana kao bolja osobina koja može da se koristi u rutinskoj genetskoj oceni. U Austriji se odgajivačka vrednost funkcionalne dužine produktivnog života rutinski procenjuje od juna 1995. godine. Ti su programi bazirani na Cox-ovom modelu (Proportional Hazards model).

¹ Univerzitet u Kragujevcu, Agronomski fakultet u Čačku, Cara Dušana 34, 32000 Čačak, Srbija.

² Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet u Zemunu, Nemanjina 6, 11070 Beograd, Srbija.

